

Henrich Wederkinch Tetens' prædiken almindelig bededag

Taler

Henrich Wederkinch Tetens
Præst

Sted

Store Brøndum Kirke

Omstændigheder

Den præcis dato er ukendt, men prædikenen er holdt i 1848.

Prædikentekst

Esajas Bog kapitel 55, vers 6

1 **Hvad skulle vi angre, og hvorom skulle vi bede?**

Text. Esai. 55 Cap. 6 V.

- 5 "Du gav os Alt, du gav os Livet;
Men Sjelens største Trang du seer.
Afhjælp den, siig: Dig er tilgivet
Din Synd, men synd fra nu ei meer!
O Fader! hvo er god som du?
10 For Jesu Skyld forbarm dig nu?"

- Det er alvorsfulde Dage, hvori vi leve. Trindt i vor Verdensdeel staae ikke alene Folk imod Folk, med Sværdet i Haand, med Had og Hevn i Hjerterne; men Broder staaer imod Broder, Fader imod Søn, og Sandhed og Ret og Kjærlighed
15 begynde at blive tomme Ord paa Jorden. Det er indholdsrige Dage, hvori vi leve. Vi spørge ikke længere om Maaneder og Aar; vi spørge om Timer og Minutter. Livet er ligesom indesluttet i Øieblikket, Øieblikket synes at kunne tage Alt og give Alt. Sandelig, vi saae en Ahnelse om Evigheden, hvor det, som vi kalde Tid, opløser sig i et Intet. Men i saadanne Dage føler den Christne Trang,
20 ja ret en dyb og inderlig, til at slutte sig til ham, som har sagt: Sælges ikke to Spurve for een Penning, og ikke een af dem falder paa Jorden uden Eders Faders Villie? Ja endog alle Eders Hovedhaar ere talte; frygter derfor ikke; I ere bedre end mange Spurve. Imedens Alt derneden bevæges og forandres; imedens Alt synes at være overgivet i Menneskenes Haand: saa er dog Regimentet og
25 Kongen den samme. Deroppe er ingen Forandring skeet: Armen, Øiet og

Hjertet ere de samme, som de stedse have været hos Kongernes Konge og Herrernes Herre. Intet Sværd blinker, ingen Kugle hviner, ingen Flamme fortærer, intet Hjerte brister, førend der er sagt i Himlen: Det være tilladt! Saa lader os da paa denne Bods- og Bededag vende vort Blik indad, udad og opad i
30 Jesu Navn, i det vi spørge: **Hvad skulle vi angre, og hvorom skulle vi bede?**

Hvad skulle vi angre? Er dette Spøgsmaal et tomt, et intetsigende? eller er der maaskee Intet at angre? Staaer maaskee det, som nu møder os, i ingen
Forbindelse med, hvad vi have tænkt, sagt og gjort? Du siger: Ingen Krig var
35 retfærdigere end denne. Det er imod Oprør og tilintetgørende Fiendehaand, at der nu kjæmpes; det gjælder for Fædrelandet om at være, eller ikke være. Og du taler ret, saaledes er det, saaledes skal der engang skrives derom paa Historiens Tavler. Men hvorfor tillader da nu Gud alt dette? Hvorfor lader han
Uretfærdigheden til en Stund seire? — Lader os tænke os vort Folk, som et
40 kongeligt Præstedom, et helligt Folk, et Folk til Eiendom, der forkyndte hans Dyder, som kaldte det fra Mørket til sit beundringsværdige Lys; lader os tænke os vort Folk, som et saadant, der med den fasteste Tro, den dybeste Kjærlighed, sluttede sig til sin Gud og sagde med Psalmisten: Hvem haver jeg i Himmelen? og lige ved dig forlystes jeg ved Intet paa Jorden; forsmægter end mit Kjød; mit
45 Hjertes Klippe og min Lod er Gud evindelig! — Brødre og Søstre! mon det da ikke var anderledes? eller, er der ingen Forbindelse imellem Synd og Lidelse? — Ak, det staaer jo klart for mig, at du, mit elskede jordiske Fædreland! er blevet overfaldet af dine Fiender, ligesom Røveren overfalder Vandringsmanden i Skoven, og disse engang skulle lide deres Dom af ham, som dømmer Jorderige
50 med Retfærdighed; men det staaer ligesaa klart for mig, at du har meget, meget at angre, førend Gud kan blive dig naadig, førend du kan blive stikket til nye og bedre Dage. Ja, det var et Verdensliv du førte, i Overdaad og Yppighed, i Vellyst og Daarskab — Rigdom strømmede ind til dig, og du blev overmodig af din Rigdom og glemte din Gud. Det var Afguder, Du tilbad, og med dit Afguderi
55 forbandt du Afguderiets Laster. Det christelige Liv uddøde hos dig, eller fandtes dog alene hos de enkelte Udvalgte. Dine Høvdinge lode haant om Herrens Boliger, Herrens Ord, Herrens Frygt, og de Smaa saae op til de Store og indbildte sig, at det var Ret, naar de efterlignede Disses Ligegyldighed, Lunkenhed, Spot, Vellyst og hjerteløse Selvforgudelse. Da udbredte Mørkets
60 Rige sig videre og videre; dristigt blev Løgn kaldet Sandhed, og Sandhed Løgn; Selvraadighed og Tøilesløshed tog overhaand, og selv de bedre af dine Sønner forsøgte paa at tjene tvende Herrer, Gud og Verden. Og skal et Land ikke derover føle Anger? Skal du, min Menighed, ikke derover føle Anger? Har ikke

65 Mørkets Fyrste teet sig kraftigt ogsaa hos Dig? Sandelig, hvad du kaldte
Christendom, svarede saa ofte, ja alt for ofte, ingenlunde til dette Navn. De
groveste Synder bleve begangne, og du smilede alene deraf; — dine Mænd satte
en Ære i deres Skjændsel, dine Sønner og Døttre i Uteerlighed, og dine Oldinge,
med Foden i Graven, hyklede alene for deres Gud, indtil Graven lukkede sig
70 over dem. Og er det da saaledes en Christen skal leve, han, som er kjøbt med
dyrebart Blod og bestemt til et evigt Liv? O Herre! før os tilbage, saa komme vi
tilbage; giv os Dage igjen som forud! Du kalder paa os igjennem Krigens
Bulder, igjennem Frygten, som omspænder, og Angesten, som fortærer os; lad
os med Angerens hede Taarer høre paa din Røst, forlade vore Tanker og Veie og
75 omvende os til dig!

Der er det, som skal angres, ja der er meget, som skal angres, meget som skal
80 forandres, meget som skal vækkes, fornyes og igjænfødes. Saaledes som de Mange
iblandt os tænke, tale, virke, ere de uskikkede baade for Jorden og Himmelen.
Men Kraften til og Velsignelsen i den rette Bod og Anger, den kommer fra Gud
af, og den maa nedbedes. Hvorom skulle vi altsaa bede idag? At den grumme
Krig snart maatte endes? At vi maatte forskaanes for, at Fienden besatter vore
85 Byer, fortærer vore Levnetsmidler, plager og mishandler os? — Ja, saadanne
Bønner ere naturlige, saa naturlige, at selv Hedningen beder dem. Alt dreier sig
her alene om det Jordiske og Legemlige; men om det Himmelske, Aandelige og
Christelige er der endnu ingen Tale. Du vil maaskee beholde dit Gods, alene
blot for at bruge det, som du stedse har brugt det, som den Guldkalv, du
90 tilbeder istedetfor den sande Gud? Du vil beholde dit Legeme, for at det kan
blive i den gamle Trældom af dine Lyster og Begjærligheder? Du vil de fredelige
Dage, alene for at kunne vedblive dit gamle Verdensliv i Sløvhed, Aandløshed
og Træghed til alt Godt og Hæderligt? — Men tør vi da bede om Fred paa
Jorden, førend vi have Fred med vor Gud? Er det Anger, hvor et Menneske
95 græder over Mark og Huus, Korn og Qvæg, Hustru og Børn, som Sværdet og
Flammerne true? Kan den ikke gjøre det, som er den groveste og meest
ubodfærdige Synder? Sandelig, det du skal bede om idag, det er jo, at Gud vil
være dig naadig for Jesu Skyld og tilgive dig dine Synder; at Gud vil skjænke dig
sin Aand, som er Hellighedens, Kraftens og Kærlighedens, at skabe i dig et nyt
100 Hjerte, der vil tjene ham igjennem alle Dage i Uskyldighed og Retfærdighed.
Naar saaledes det Indvortes hos dig er rensat og forsonet; naar Guds Rige ikke
alene er kommet til Dig, men omfatter og gennemtrænger dig: da først kan du

105 bede om det Udvortes, at disse haarde Dage maa lindres og endes, i det du
lægger ydmygt til: Dog skee ikke min, men din Villie! — Ja, Venner, hvad
sukker Mennesket over, medens han lever? Enhver sukke over sin Synd! Lader
os randsage og efterspore vore Veie og omvende os til Herren! Vi have syndet og
været gjenstridige — men da, o Herre! siger du, naar jeg haver omvendt mig:
Frygt ikke! Du fører min Sjels Sag, du frelser mit Liv! Amen!

110

Kilde

Syv korte christelig-fædrelandske Prædikener, holdne under Krigen. Aalborg: i Commission i M. M. Schultz's Bog og Papirhandel, 1848. Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

115 Dokumentation i bogværk

Tags

Den Første Slesvigske Krig 1848-1851, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrich-wederkinch-tetens-praediken-almindelig-bededag>

120

125

130

135

140